

Пет дни преди Коледа - на 20 декември почитаме Свети Игнатий Богоносец. С Игнажден започват Коледните празници.

Игнатий Богоносец е втори поред епископ на Антиохийската църква, ако не се брои нейният основател, апостол Петър, и представител на поколението на Апостолските мъже.

Известен е и като ученик на св. апостол и евангелист Йоан Богослов. Прозвището му Богоносец е свързано с предание, което води началото си от св. Симеон Метафраст (10 век), според което св. Игнатий е детето, посочено и прегърнато от Иисус Христос, когато апостолите спорят за първенство (Мат. 18:1-5).

Св. Игнатий е "мъж апостолски във всичко", който "грижливо управлява Църквата във Антиохия" - особено през време на гонението при император Домициан (81-96). Св. Игнатий завършва живота си с мъченическа смърт в Рим.

В Източна България на Игнажден е първата коледна вечеря. Трапезата е изцяло постна. Празникът се свързва със зимното слънцестоене и се смята за началото на Новата година. Нарича се още Млада година, Нов ден, Млад месец, Полаз или Полазовден.

Най-характерен за празника е обичаят "полазване".

От това кой ще влезе пръв в къщата на Игнажден се гадае каква ще бъде и следващата година. Ако "сполезът" е добър, то и в къщата през цялата година ще има благоденствие и успех във всичко. Когато сполазникът влезе в двора, той поздравява с новата година и преди да влезе в къщата взима от дръвника някоя пръчка.

С нея разбърква огнището и пожелава: "Колко искрици, толкова яренца (агънца, теленца , кончета ...)".

В много села сполазникът най-напред сяда върху донесените от него пръчки или слама и поседява така известно време. Това се прави, за да мътят квачките през годината и да дойдат по-скоро годежници, т.е момци за момите. На този ден, който от стопаните излезе пръв от къщата, обезателно когато се върне трябва да внесе пръчки, които слага зад вратата.

След това стопаните замесват тесто за колаци. От замесеното тесто откъсват малко и на някоя греда правят от него кръст — да бяга всяко зло. Правят толкова колаци, колкото са членовете на семейството.

Има няколко поверия за този ден: Ако на Игнажден времето е ясно, през април ще има суша; Ако вали дъжд, през април ще има дъждове и плодородие; Добре е, ако на Игнажден, а също и по Коледа вали сняг.

Ако на Игнажден времето е облачно, реколтата ще е добра и в кошерите ще има изобилие; Времето през следващите 12 дни на месеца - от 20 до 31 декември - показва времето през 12-те месеца на идващата година. 20 декември определя какво ще е времето през януари. Друго поверие е, че не бива да се изнася нищо от къщата - най-вече огън, жар или сол - за да не излезе берекетът, както и не се иска и не се дава нищо назаем.

Не се става от трапезата по време на ядене, защото кокошките няма да мътят. Не се излиза на двора, за да мътят кокошките повече. Не се шие и плете. Не се вари боб, за да не бие градушка. Не се пере, за да не налети болест. Не е добре, ако се зачене дете на Игнажден, защото ще се роди с недъг.

Бременните и нераждащите не трябва да работят, за да родят лесно. Имен ден имат: Игнат, Игнатка, Искра, Искрен, Пламен, Пламена, Огнян, Огняна, Светла.

